

Ondersteuningsprofiel van SBO Beatrix de Burcht

Januari 2018

Meer- en minder begaafdheid

De meeste leerlingen op Beatrix de Burcht stromen uit richting het VMBO of praktijkonderwijs. Elke leerling heeft een ontwikkelingsperspectief dat leidend is in de keuzes die we maken.

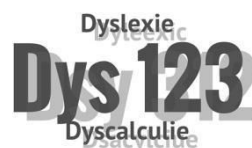
Gedragsproblematiek

Op onze school komt ingewikkeld gedrag voor. Naast aandacht voor het begrijpen van gedrag, zetten we in op het begeleiden van onze leerlingen in hun persoonlijke ontwikkeling. In het omgaan met zichzelf en met de ander. We hebben expertise op gebied van gedrag. Dit zetten we in de klas in, maar ook daarbuiten. We werken op school samen met externe experts waar dat helpend is.

Fysieke beperking

Beatrix de Burcht is geen school voor leerlingen met een fysieke beperking of een langdurige ziekte waarbij zeer gespecialiseerde ondersteuning in het onderwijs (zoals gebarentaal of braille) en/of zorg (zoals verpleegkundige handelingen) nodig is.

Dyslexie/Dyscalculie

Veel van onze leerlingen hebben leerachterstanden. We hebben expertise op gebied van problemen in het leren en zetten dit in tijdens de reguliere lessen en extra ondersteuning voor leerlingen die vastlopen of dreigen vast te lopen. We werken samen met externe instanties bij het behandelen van leerlingen met een leerstoornis.

Schoolklimaat

Onze school kenmerkt zich met een klimaat waarbinnen veel aandacht is voor het begrijpen van gedrag en ontwikkeling van onze leerlingen. We streven naar een sfeer waarbinnen ieder ervaart er bij te mogen horen. Het klimaat in de klas is iets waar we

Ouderbetrokkenheid

Samenwerken met ouders vinden wij belangrijk. We vinden het wenselijk dat ouders en leerlingen meedenken in wat nodig is voor dit specifieke kind, in deze specifieke situatie. We creëren bewust mogelijkheden om ouders en

<i>voortdurend aandacht voor hebben en gericht aan werken.</i>	<i>kinderen te betrekken zodat we de ontwikkeling van de kinderen kunnen versterken.</i>
Ambitie 	<i>Op onze school vinden we dat we nooit klaar zijn met ontwikkelen. We streven ernaar om voor al onze leerlingen een goede school te zijn. We vinden dat we onszelf kunnen verbeteren in het omgaan met grensoverschrijdend gedrag (zoals agressie). We laten ons hierin begeleiden door externe deskundigen. We ontwikkelen ons op gebied van het bieden van betekenisvol onderwijs, onder andere voor leerlingen met een duidelijk uitstroomprofiel richting praktijkonderwijs.</i>

Schoolondersteuningsprofiel

Inleiding

Voor u ligt het Schoolondersteuningsprofiel (SOP) van SBO Beatrix de Burcht In dit plan staat beschreven welke zorg en ondersteuning wij onze leerlingen kunnen en willen bieden. Dit kan belangrijke informatie zijn voor het kiezen van de school die bij uw kind past. Het SBO neemt een bijzondere positie in binnen het samenwerkingsverband. Leerlingen worden alleen toegelaten met een teolaatbaarheidsverklaring, (TLV) afgegeven door de Toekenningcommissie (TKC) van het Samenwerkingsverband. We beginnen met een korte introductie op het SOP. In het hoofdstuk 'Huidig aanbod' leest u welke voorzieningen er zijn op SBO Beatrix de Burcht In het hoofdstuk 'Ambitie' ziet u welke stappen wij nog willen nemen om een nog sterkere ondersteuning te bieden aan onze leerlingen. Heeft u na het lezen van dit document vragen? Dan kunt u contact opnemen met een lid van de directie/staf: Mw. A. Verdoorn, teamleider; Mw. M. Scherpenisse, schoolpsycholoog of Dhr. J. Wouters, directeur.

Wet passend onderwijs en het SOP

Per 1 augustus 2014 is de wet passend onderwijs van kracht geworden. In deze wet is bepaald dat elke school de plicht heeft om elke leerling het onderwijs en de ondersteuning te bieden die hij of zij nodig heeft. Omdat niet iedere school alle denkbare ondersteuning kan bieden, is het mogelijk dat een school een leerling met bepaalde speciale behoeftes doorverwijst naar een andere school waar de leerling beter ondersteund kan worden.

Iedere school heeft een document waarin staat beschreven in welke onderwijsbehoeften zij kunnen voorzien. Dit is het schoolondersteuningsprofiel (SOP).

Om leerlingen gericht door te kunnen verwijzen naar een school die beter in hun onderwijsbehoefte voorziet, werken scholen samen in samenwerkingsverbanden (SWV). Elk samenwerkingsverband zorgt dat er binnen het SWV een plek is voor elke leerling. Onze school hoort bij SWV Driegang (www.driegang.nl).

SWV Driegang

SWV Driegang bestaat uit alle scholen voor regulier en speciaal onderwijs in de gemeenten Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Giessenlanden, Leerdam, Lingewaal, Molenwaard, Vianen (kern Zijderveld), Woudrichem, Werkendam en Zederik. Dit betreft per 01-10-2016 in totaal ruim 15.000 leerlingen.

Minstens een keer in de vier jaar stelt het SWV een ondersteuningsplan op. Hierin staan afspraken over de organisatie en bekostiging van de onderwijsondersteuning. In dit plan wordt ook de 'basisondersteuning' vastgelegd. Dat is de ondersteuning die elke school in het samenwerkingsverband aanbiedt. Naast deze basisondersteuning kunnen scholen ervoor kiezen om meer ondersteuning te bieden voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften. Deze extra ondersteuning noemen wij arrangementen.

Wat betekent het SOP voor ouders?

Dat de school van uw keuze goed onderwijs verzorgt, dat mag u verwachten. In het SOP staat omschreven wat hieronder valt en welke extra voorzieningen de school biedt. Zo leest u bijvoorbeeld hoe het veilige klimaat op school wordt gewaarborgd, hoe rolstoelvriendelijk het schoolgebouw is, maar ook of er een hoogbegaafdheidsspecialist op school aanwezig is.

Vermoedt u dat uw kind extra ondersteuning nodig zal hebben, of is dit al bekend? Dan is het SOP extra belangrijk voor u. Alle scholen van Driegang hebben een SOP in dezelfde opbouw, zo kunt u gemakkelijk zien waar u wel en niet terecht kunt voor bepaalde ondersteuning. Weet u niet goed wat uw kind nodig zal hebben of is het niet duidelijk welke voorzieningen er zijn, dan kunt u altijd met de school in gesprek gaan.

Basisondersteuning

De basisondersteuning laat zich volgens de PO-Raad omschrijven als het geheel van *preventieve en lichte curatieve interventies* die binnen de *onderwijsondersteuningsstructuur* van de school, *planmatig* en op overeengekomen *kwaliteitsniveau*, worden uitgevoerd (eventueel in samenwerking met ketenpartners). De schuingedrukte elementen uit deze definitie worden in dit document besproken.

De basisondersteuning wordt aan de hand van deze dertien ijkpunten gemeten:

1. Beleid t.a.v. ondersteuning
2. Schoolondersteuningsprofiel
3. Effectieve ondersteuning
4. Veilige omgeving
5. Zicht op de ontwikkeling van leerlingen
6. Opbrengst- en handelingsgericht werken
7. Goed afgestemde methoden en aanpakken
8. Handelingsbekwame en competentie medewerkers
9. Ambitieuze onderwijsarrangementen
10. Zorgvuldige overdracht van leerlingen
11. Betrokkenheid ouders en leerlingen
12. Expliciete interne ondersteuningsstructuur
13. Een effectief ondersteuningsteam

Kwaliteitsniveau

De basisondersteuning bestaat uit twee niveaus :

- **De basiskwaliteit:** dit is gelijk aan de eisen in het inspectiekader van de onderwijsinspectie.
- **De PO-kwaliteit:** de PO-Raad heeft besloten dat er, bovenop wat de inspectie voorschrijft, nog een aantal elementen zijn die een school hoort aan te bieden. Als een school voldoet aan deze richtlijnen, dan is de basisondersteuning van PO-kwaliteit.

De verschillen tussen basisondersteuning van basiskwaliteit en basisondersteuning van PO-kwaliteit vindt u in hoofdstuk 4.2 van het [Ondersteuningsplan van SWV Driegang](#) (volg de link of ga naar www.driegang.nl/documenten en zoek het ondersteuningsplan op).

SWV Driegang heeft haar ambitie gelegd bij PO-kwaliteit. Dat wordt gerealiseerd in 2 stappen:

1. Per 1 augustus 2016 voldoen alle scholen aan het niveau basiskwaliteit van basisondersteuning zoals beschreven in het ondersteuningsplan.
2. Alle scholen streven ernaar om per 1 augustus 2018 te voldoen aan de PO-kwaliteit. Daarbovenop worden vanuit het samenwerkingsverband voorzieningen aangeboden die vallen onder het blok extra kwaliteit.
Het geheel van ondersteuningsprofielen moet zorgen voor een dekkend aanbod van onderwijs voor de kinderen die in het gebied wonen van het samenwerkingsverband.

Specifieke positie

Beatrix de Burcht is een school voor speciaal basisonderwijs en neemt hierdoor een andere positie in binnen het samenwerkingsverband dan de meeste andere scholen. Om te komen tot dit SOP hebben de medewerkers van de school het instrument ingevuld dat een opbrengst oplevert over de 13 ijkpunten die horen bij de basisondersteuning. De zorgcoördinatoren hebben de expertise scan ingevuld.

Tijdens een studiedag zijn 12 van de 13 ijkpunten besproken met het team. In groepjes is men langs de ijkpunten gelopen en hebben daarbij aangegeven wat al aanwezig is en wat ontwikkeld moet worden. Dit is door de directie van de school nader uitgewerkt in het SOP en is vervolgens daarna teruggelegd in het team. Dat is gebeurd tijdens de zogenaamde "ronde tafel" gesprekken. De medewerkers van Beatrix de Burcht mogen op basis van betrokkenheid bij de schoolontwikkeling uit 2 momenten kiezen waarop het SOP op tafel ligt, waardoor de inbreng van een ieder, nogmaals gegeven kan worden. Er is voor gekozen om niet de tabellen te plaatsen in het SOP, maar alleen de uitwerking daarvan in de ambitie te verwoorden.

Binnen Beatrix de Burcht zijn we voortdurend bezig met de ontwikkeling van de school, waarbij de afstemming tussen "wat vraagt de leerling van de school en wat kan de school bieden" centraal staat.

Op dit moment staat niet zo zeer deze vraag centraal, maar wel de vraag: hoe kan dat wat nodig is bekostigd worden. De populatie is in de laatste jaren dusdanig veranderd dat de dynamiek binnen de groepen enorm veranderd is. Er is veel ondersteuning nodig van de leerkracht. Dit is een landelijke trend. Er wordt veel geëxperimenteerd met samenwerkingsvoorzieningen tussen SBO scholen en SO cluster 4 gedrag voorzieningen. Veel SBO scholen zijn opgeheven. Reden: de ernstige gedragsleerlingen zijn naar cluster 4 gedrag gegaan, de overige leerlingen blijven binnen het regulier onderwijs. Binnen ons samenwerkingsverband is een anderen ontwikkeling gaande. Er is geen cluster 4 onderwijs gedrag meer. Deze leerlingen worden opgevangen binnen de SBO's. Onderzoek m.b.t. het dekkend netwerk, zeer recent geeft aan dat de populatie enorm verzwaard is. De ambitie van Beatrix de Burcht is om nog steeds een school te zijn waarbij het basisonderwijs kan aankloppen voor al hun leerlingen waarmee zij handelingsverlegen zijn. Binnen de huidige bekostigingssystematiek kan dat niet worden waargemaakt. Als extra hoofdstuk is de ambitie van Beatrix de Burcht aan dit SOP toegevoegd. Dit is de kern waar het ons om gaat:

Beatrix de Burcht, een school voor Gespecialiseerd Onderwijs.

Preventieve en licht curatieve interventies

	Aanbod
Aanbod dyslexie en dyscalculie	Beatrix de Burcht heeft de interventies op het gebied van lezen beschreven in haar leesprotocol. Hierin staat de “normale” leesontwikkeling beschreven, maar wordt uitgebreid ingegaan op de kritische fasen m.b.t. de leesontwikkeling. Daarnaast wordt uitvoerig beschreven wat de stappen zijn wanneer leerlingen zich niet conform verwachting of perspectief ontwikkelen. De Remedial teachers hebben daarbij een belangrijke rol. Zij coördineren de interventies. Een deel van de leerlingen krijgt begeleiding vanuit een extern bureau. Er kan binnen de school gebruik gemaakt worden van Kurtzweil. Ook is er een dyslexiecoach binnen de school.
Onderwijsprogramma's en leerlijnen voor leerlingen met meer of minder dan gemiddelde intelligentie	Alle leerlingen hebben een ontwikkelingsperspectief. Onderwijs wordt zo veel mogelijk afgestemd op de individuele behoefte van de leerling. De school ontwikkelt momenteel een lijn “levend leren”; een praktisch gerichte leerlijn voor leerlingen met uitstroomperspectief Praktijkonderwijs.
Fysieke toegankelijkheid van schoolgebouw	De school is toegankelijk voor leerlingen en personeel met een fysieke mobiele beperking. (rolstoel, invalidetoiletten) Alles waar leerlingen moeten komen, is gelijkvloers. Wanneer het gaat om specifieke voorzieningen m.b.t. leerlingen die bedlegerig zijn, medische verzorging nodig hebben of specifieke aanpassingen nodig hebben (blinden, doven, etc.) zijn de voorzieningen daar niet. Er zal op het niveau van een leerling gekeken moeten worden of een aanpassing wenselijk en haalbaar is.
(Ortho)pedagogische en of orthodidactische programma's en methodieken gericht op sociale veiligheid en het voorkomen/aanpakken van gedragsproblematiek	De school spreekt “dezelfde taal” m.b.t. de sociaal emotionele ontwikkeling. Het team, leerkrachten en ondersteuners, hebben de kanjertraining gevolgd. Daarnaast is er in de

	<p>lessen veel aandacht voor de sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen. Er worden trainingen gegeven door de gedragstrainers van de school, gericht op het voorkomen en aanpakken van sociale problematiek. Ook is er aandacht voor kinderen van gescheiden ouders.</p> <p>Er wordt nauw samen gewerkt met externe organisaties om dat deel dat bij “zorg” hoort op een verantwoorde manier, onder supervisie van Beatrix de Burcht in te zetten. Dit kan gericht zijn op het individu of op groepjes. Ook PMT wordt gericht ingezet door externe deskundige, vaak binnen de school. De school heeft een huiskamer in 1 van de lokalen ingericht. Hier kunnen kinderen in een veilig setting, onder begeleiding van een volwassene, een probleem oplossen, een time-out nemen, even rustig werken, ontspannen, etc.</p> <p>Op het didactisch gebied heeft de school de zogenaamde oefenklas. Ouders (opa/oma/tante) begeleid een leerling intensief op 1 dagdeel in de week op school gedurende een 12-tal weken. Dit onder begeleiding van een gedragstrainer en (school) maatschappelijk werk, in nauwe samenwerking met de groepsleerkracht.</p>
Protocol voor medisch handelen	<p>Bij ziekte of afwezigheid van een leerkracht wordt een groep verdeeld of opgevangen door een ondersteuner. Medicatie wordt op de “verdeellijst” genoteerd. Deze zit in de klassenmap en is aanwezig bij de administratie van de school. Specifiek medisch handelen bij een leerling staat daar ook aangegeven. In Parnassys is altijd een notitie gemaakt, wanneer specifiek medisch handelen noodzakelijk kan zijn. De school kent daarnaast (naast een 7-tal BHV-ers) een aantal EHBO-ers. Bij twijfel wordt altijd contact opgenomen met ouders/verzorgers.</p>
Welke curatieve zorg en ondersteuning kan school, eventueel met ketenpartners, bieden?	<p>Er is veel contact met externe begeleiders. Door de complexiteit met de doelgroep hebben veel leerlingen meer nodig dan dat de school alleen kan bieden. De zorg en ondersteuning wordt zo goed als mogelijk afgestemd. Binnen de school is externe logopedie, fysiotherapie, PMT, dyslexiebegeleiding, begeleiding vanuit Trivium (ambulante hulp) Vanuit de leerlingbespreking wordt één en ander geïnitieerd. Hier worden doelen gesteld en</p>

	geëvalueerd. Mocht de ondersteuning, zelfs met externe hulp ontoereikend zijn wordt samen met ouders/verzorgers een oplossing gezocht. Dit kan inhouden dat er een andere onderwijsorganisatie gezocht moet worden. In een incidentele situatie gaat een leerling tijdelijk uit het onderwijs en/of geplaatst binnen een instelling voor behandeling.
--	---

Ondersteuningsstructuur

De expertise en ervaring van het team van Sbo Beatrix de Burcht kan het beste worden weergegeven door onze ervaring met leerlingen. Hieronder vindt u een overzicht van de ondersteuning die wij op dit moment bieden.

Huidige diversiteit leerling populatie

De leerlingen en de ondersteuning worden verdeeld in vier categorieën.

1. Leerlingen met een onderwijsvraag, zij worden binnen de **basisondersteuning** begeleid.
2. Leerlingen met een onderwijsvraag voor extra aandacht, zij zijn besproken in het ondersteuningsteam en zijn zo mogelijk extern gediagnosticeerd. Deze leerlingen worden binnen de **basisondersteuning plus** begeleid.
3. Leerlingen met een speciale onderwijsvraag en eventueel zorgvraag, zij hebben meer gespecialiseerd onderwijs en eventueel zorgbegeleiding nodig. Dit wordt dan in een ontwikkelingsperspectief (OPP) uitgewerkt. Deze leerlingen worden binnen de **extra ondersteuning intern** en mogelijk extern extra begeleid.
4. Leerlingen met een zeer speciale onderwijs- en eventueel zorgvraag, ze hebben intensief gespecialiseerd onderwijs en eventueel zorgbegeleiding nodig. Dit wordt ook uitgewerkt in een OPP. Deze leerlingen worden binnen de **extra ondersteuning plus** intern en mogelijk extern extra begeleid.

	Groepen 1/2	Groepen 3/4	Groepen 5/6	Groepen 7/8	Totaal
Totaal aantal leerlingen op school	15	25	53	48	141
Uitsplitsing # leerlingen per onderwijsvraag per groepen					
1. Basisondersteuning					
Totaal					
2. Basisondersteuning-plus					
Taal					
Rekenen					
Minder begaafdheid					
Meer/hoog begaafdheid					
Gedrag					
Werkhouding					
Fysieke gesteldheid					
Thuisituatie					
Spraak					
Totaal					
3. Extra ondersteuning					

OPP taal					
OPP rekenen					
OPP minder begaafdheid					
OPP meer/hoog begaafdheid					
OPP gedrag					
Werkhouding					
Fysieke gesteldheid					
Thuisituatie					
Totaal					

4. Extra ondersteuning-plus					
OPP en AB leergebieden					
OPP en AB gedrag					
OPP en AB fysieke gesteldheid					
OPP en AB cluster 1					
OPP en AB cluster 2					
Totaal					

AB = Ambulante Begeleiding van het samenwerkingsverband

Huidige deskundigheid op SBO Beatrix de Burcht

De school maakt gebruik van de volgende aanwezige teamdeskundigheid

	Aanwezigheid zonder diploma	Aanwezig met diploma	Niet aanwezig
Intern Begeleider		Aanwezig; term in SBO is zorg-coördinator	
Taal/leesspecialist		Aanwezig	
Dyslexie specialist		Aanwezig	
Rekenspecialist		Aanwezig	
Gedragsspecialist		Aanwezig	
Sociale vaardigheden specialist		Aanwezig	
Hoogbegaafdheid specialist			Niet aanwezig
Remedial teacher		Aanwezig	
Motorische remedial teacher (tevens vakleerkracht lichamelijke oefening)		Aanwezig, wordt van-uit een externe in-stantie ingezet	Geen vakleer-kracht gym
Spelbegeleiding			
Coaching en Video interactie begeleiding		Aanwezig	
Vakleerkracht lichamelijke oefening			Niet aanwezig

Daarnaast beschikt het SBO over extra deskundigheid. Dat wat veel basisscholen afnemen bij het samenwerkingsverband (of incidenteel vanuit het SBO)

	Aanwezigheid zonder diploma	Aanwezig met diploma	Niet aanwezig
Orthopedagoog/Psycholoog		Aanwezig	
Logopedist		Aanwezig	
Schoolmaatschappelijk werk		Aanwezig	
Specialist het jonge kind		Aanwezig	
Coaching en video interactie begeleiding		Aanwezig	

De school maakt gebruik van de volgende aanwezige deskundigheid binnen het bestuur of binnen het samenwerkingsverband.

	Aanwezigheid zonder diploma	Aanwezig met diploma	Niet aanwezig
Specialisten cluster 3			Niet aanwezig

Huidige basisondersteuning en ontwikkel ambitie op SBO Beatrix de Burcht

1. Beleid t.a.v. ondersteuning.

Toelichting: Scholen zijn zelf verantwoordelijk voor hun beleid, kwaliteit en kwaliteitszorg. De school is bovendien wettelijk verplicht om de beleidsdoelen vast te leggen in het schoolplan, ook op het terrein van de ondersteuning van leerlingen.

- Huidige situatie:

- duidelijke visie; vastgelegd in schoolplan
- de onderwijsbehoefte van elke leerling is vastgesteld; vastgelegd in Parnassys
- duidelijk beleid op inzet van ondersteuning; vastgelegd in Parnassys n.a.v. groeps- en/of leerlingbespreking, waarbij ook inzet van middelen wordt geregistreerd.

- Ontwikkel ambitie:

- genoeg tijd om de ondersteuning te coördineren en uit te voeren
- ambitie afstemmen met SWV
- hoe maken we de onderwijsbehoeften meer levend?

2. Schoolondersteuningsprofiel.

Toelichting: Het school-ondersteuningsprofiel beschrijft welk aanbod aan onderwijs, zorg en ondersteuning een school haar leerlingen kan bieden. Het profiel moet aanknopingspunt bieden voor de bepaling van de zorgzwaarte en voor verbetering en ontwikkeling van de ondersteuning in school.

- Huidige situatie:

- Het SBO heeft eenmaal een SOP geschreven en dit een aantal jaar later herzien.

In dit SOP staat beschreven wat de school de leerling te bieden heeft. Daarnaast beschrijft het de ambitie. Wat de school heeft ervaren is dat het lastig is om alleen op basis van dossier kenmerken een voorspelling te kunnen doen of een leerling past binnen datgene de school te bieden heeft. In de voorliggende periode is de zwaarte van de populatie, de verdichting, dusdanig dat de dynamiek binnen de groepen bepalend is voor het onderwijskundig resultaat wat behaald kan worden. De indeling van de groepen is cruciaal gebleken.

- **Ontwikkel ambitie:**

- Zorgvuldige afweging bij plaatsen van leerlingen: is de problematiek van de leerling passend bij het aanbod van de school, is er voldoende ondersteuning voor specifieke aandacht wanneer nodig en is er een groep waarbinnen een verantwoorde plaatsing mogelijk is. Deze vragen dienen ook gesteld te worden tijdens leerlingbesprekingen m.b.t. de ontwikkeling van kinderen die al langer op Beatrix de Burcht zitten.
- Er is een “blauwdruk” van een stappenplan ontwikkeld, om voor plaatsing een juiste inschatting te kunnen maken m.b.t. de onderwijsbehoeften van een (nieuwe) leerling in relatie tussen wat de school (op dat moment) te bieden heeft. De ambitie is dit verder te ontwikkelen, ook in overleg met het samenwerkingsverband.

3. Effectieve ondersteuning

Toelichting: De ondersteuning van leerlingen maakt deel uit van het kwaliteitsbeleid van de scholen. Van scholen mag worden verwacht dat zij het beleid jaarlijks evalueren. Datzelfde geldt voor de effectiviteit van de ingezette middelen. Vervolgens stellen scholen een ontwikkelagenda op voor het komende jaar en passen zij zo nodig de inzet van middelen aan.

- **Huidige situatie:**

- de leerkracht heeft per leerling een overzicht van de ondersteuning die hij/zij krijgt. De leerkracht voert de regie.

- **Ontwikkel ambitie:**

- Er is in het kader van schoolontwikkeling in het jaar 2016-2017 gesproken over “de speler in het veld”. Het ging hierbij om de inzet van het personeel in relatie tot de onderwijs en ondersteuningsvraag van leerlingen. Beknopt samengevat als “Wie doet Wat”. Het gaat hierbij om de rol van de verschillende functies binnen de school. De inhoud van de functies is verschoven. Verdere ontwikkeling van de ondersteuningsvraag is een prioriteit voor komende tijd. Hierbij moet de balans gevonden worden tussen: wat vraagt de leerling en wat vraagt de medewerker in relatie tot de middelen waarover de school bezit. Op dit moment is de balans zoek en moet er wat gebeuren m.b.t. de leerlingpopulatie of er moeten meer middelen beschikbaar komen.
- hoe is de ondersteuning effectief (binnen de beschikbare tijd)

4. Veilige omgeving.

Toelichting: De omgeving – de ruimte, de leerbronnen, de medeleerlingen, de personeelsleden – moet zo zijn ingericht dat tegemoet gekomen wordt aan drie basale psychologische behoeften van leerlingen en teamleden: de behoefte aan relatie, aan competentie en aan autonomie.

Veiligheid ligt hieraan ten grondslag. Het gaat hier om fysieke en sociale veiligheid. De school is daarbij actief en alert in het bestrijden en voorkomen van incidenten.

- **Huidige situatie:**

- Er wordt gewerkt aan veiligheid voor iedereen. We spreken dezelfde (kanjer) taal: is het leuk voor de ander en voor jou?
- er zijn afspraken over wat te doen als de afspraken overtreden worden, waarbij 1 element is dat het kind contact heeft met ouders.

- Er is binnen het team geïnventariseerd waar het personeel tegen aan loopt. Waar de “plek der moeite” zit. Dit heeft met name met dit grensoverschrijdende gedrag te maken. Het jaar 2017-2018 staat dit gedrag centraal.

- Ontwikkel ambitie:

- Scholing : weerbaarheid personeel: hoe kan de medewerker preventief incidenten, escalaties voorkomen, juist met als doel behoud van relatie, competentie en autonomie. Hoe staalt de medewerker dit uit naar leerlingen en ouders/verzorgers.
- We willen kwetsbare kinderen (gedrag) beschermen door hen te leren weerbaar te worden.

5. Zicht op de ontwikkeling van leerlingen.

Toelichting: Op schoolniveau zijn afspraken gemaakt over de wijze waarop systematisch signalering van problemen en toetsing van de voortgang van leerlingen plaatsvinden. Op basis hiervan is vervolgens de vraag wat deze informatie betekent voor het handelen van de leraar. De school hanteert normen om de resultaten van de leerlingen en de opbrengsten van de school zelf te kunnen wegen en beoordelen.

Huidige situatie:

- Voor iedere leerling is er een OPP en zijn de leerroutes vastgesteld
- Er is een aantal maal per jaar een moment waarop de vorderingen van de ontwikkeling van de leerling wordt geëvalueerd. Dit is niet groepsleerkracht afhankelijk.
- naast methodetoetsen wordt Cito afgenomen
- rapport en portfolio wordt (samen met kind) geschreven en besproken met kind en ouders

- Ontwikkel ambitie:

- We willen een vertaling van het OPP op groepsniveau.
- Alle leerlingen worden getoetst door met het Cito leerlingvolgsysteem. Vaak geven de toetsen onvoldoende info over de leerontwikkeling. Beatrix de Burcht wil graag werken met portfolio's. Hierin wordt een relatie gelegd tussen de doelen die bij een leerling horen en de resultaten. Het is een ambitie om een portfolio te ontwikkelen wat bijdraagt aan de zichtbaarheid van de vorderingen van onze leerlingen, waarbij doelen in kindtaal worden verwoord en wat als rapportage naar ouders/verzorgers gebruikt kan worden, waarbij leerlingen zich eigenaar voelen van hun leerproces.

6. Opbrengst- en handelingsgericht werken.

Toelichting: Bij Passend onderwijs gaan opbrengstgericht werken en handelingsgericht werken hand in hand. Dat betekent dat de resultaten van leerlingen steeds leidend zijn voor de inrichting van het onderwijs.

- Huidige situatie:

- Het handelingsgericht werken wordt al jaren toegepast binnen Beatrix de Burcht. We gaan uit van onderwijsbehoeften van leerlingen en passen het toe in het kader van de 1-zorgroute. Er wordt binnen het SBO anders gekeken naar opbrengsten dan binnen het basisonderwijs. Wij relateren de opbrengsten aan het gestelde perspectief. We werken doelgericht. We streven er naar de leerling zo optimaal mogelijk kansen te bieden op zijn/haar ontwikkeling op didactisch als sociaal-emotioneel gebied.

- Ontwikkel ambitie:

- Door de complexiteit van de leerlingen, die met elkaar binnen één groep onderwijs volgen, is het evenwicht tussen didactiek (dat wat we de kinderen doelgericht op het niveau van de leerling willen bieden) en de rust en veiligheid (de context van het leren binnen een groep) verstoord. Beatrix de Burcht mag zich nog meer realiseren dat we een school zijn en dat de middelen die we daarvoor ontvangen moeten worden ingezet voor onderwijs. Steeds meer lukt het ondersteuning in te zetten vanuit de middelen van zorg en vanuit het personeel dat zorg kan leveren. Het is vaak zo dat de balans in de groep maakt, of de opbrengsten die haalbaar zijn optimaal worden behaald.

7. Goed afgestemde methoden en aanpakken.

Toelichting: De school zou na moeten gaan of haar aanbod, aanpak en materialen voldoende tegemoet komen aan de onderwijsbehoeften van leerlingen. Bij een aantal leerlingen hangen deze behoeften samen met problemen bij het verwerven van de basisvaardigheden Nederlandse taal, rekenen en wiskunde en algemene vaardigheden. Deze leerlingen hebben aan de gemiddelde leerstof al hun handen vol. Begaafde leerlingen daarentegen moeten extra worden uitgedaagd. Vormen van differentiatie betreffen niet alleen de inhoud ervan. Het gaat ook om het gebruik van passende leer –en hulpmiddelen, variatie in onderwijstijd, instructie en verwerking.

- Huidige situatie:

- werken in groepsdoorbroken niveaugroepen
- thematisch werken, 3x per schooljaar schoolbreed
- doelgericht werken; niet de methode bepaalt, maar de doelen van de leerlingen bepalen wat er aan bod komt.
- differentiëren in tijd, hoeveelheid stof, niveau, werkwijze, instructie, etc
- goede handvatten: drieslagmodel, vertaalcirkel, DGM, MWidW, PAPE Rekenen
- de intentie van het team om het onderstaande te bereiken
- in onze schoolomgeving zijn er voor kinderen veel opties om middels bewegen tot leren en of ontspanning met inspanning tot leren te komen. (gym, fysio, muziek en dans, (groen) schoolplein)

- Ontwikkel ambitie:

- Verdere ontwikkeling om meer uitdagende en passende materialen en werkvormen (niet methode gebonden) afgestemd op leerstijlen en behoeften van de leerlingen te zoeken. Eventueel met scholing voor leerkracht.
- methodes niet altijd toereikend voor onze leerlingen en leerkrachten. Het ontwikkelen van materiaal kost veel tijd.
- verder ontwikkelen afstemming doelen op gestelde perspectieven en groepsplannen
- Verdere ontwikkeling van “levend leren” een leerlijn voor leerlingen met uitstroomperspectief Praktijkonderwijs.

8. Handelingsbekwame en competente medewerkers.

Toelichting: Van personeel mag worden verwacht dat zij over een handelingsrepertoire beschikken of gaan beschikken om hulp te bieden aan leerlingen. Dat betekent, dat zij binnen afgesproken grenzen van de school om kunnen gaan met leerlingen met leer- of gedragsproblemen. Zij staan open voor reflectie op en ondersteuning bij hun handelen en werken continu en gezamenlijk aan de eigen professionalisering.

- Huidige situatie:

- We hebben samen studiedagen. Tijdens de studiedagen, maar ook daarbuiten benutten we elkaars kennis en expertise. Op dit thema is Beatrix de Burcht referentieschool geweest vanuit School aan Zet.
- We hebben inmiddels veel expertise opgebouwd op het gebied van leren en gedrag
- We leren van en met elkaar. We hebben een start gemaakt met intervisie op didactiek en zijn nu ook bezig met intervisie op omgaan met gedrag. Reflectiemomenten op eigen ontwikkeling en overdracht kennis op teamvergaderingen en studiedagen.
- Werkgroepen vakgebieden zijn verantwoordelijk voor de leerlijnen en methodiekontwikkeling.
- Pop gesprekken doen we grotendeels groepsgewijs. Ook de gesprekken over persoonlijke ontwikkeling dragen bij aan competentie vergroting van medewerkers.

Ontwikkel ambitie:

- Concreet maken HOE we elkaars expertises nog beter leren kennen, kunnen delen en kunnen benutten. Meer aandacht voor kennis naar handelen. Dit dan ook echt – onder begeleiding - inoefenen
- Intervisie, co-teaching, flexibel inzetten van eigen mensen. De kennis is aanwezig. Het moet georganiseerd worden. Kortom: Hoe maken we hier tijd & ruimte voor?
- Leren ontdekken wat echt werkt. Checken of het echt werkt. Zo niet opzoek gaan naar dat wat wel werkt. Flexibel blijven. Iets wat werkt kan na enige tijd niet meer zinvol zijn.
- Er is veel onderzoek gedaan naar gedrag en naar het leren leren. Het is de ambitie de nieuwe kennis te benutten. Schooljaar 2017-2018 heeft als jaarthema: Ontwikkelen of ingewikkeld blijven. We verdiepen ons in het complexe gedrag van onze leerlingen.

9. Ambitieuze onderwijsarrangementen.

Toelichting: Het onderwijsarrangement van een leerling bevat die elementen van het school-ondersteuningsprofiel van de school, waarvan de leerling gebruik maakt. Daarnaast geeft het zicht op de ontwikkeling van de leerling: het ontwikkelingsperspectief, de tussen- en einddoelen en de wijze waarop de leerling wordt begeleid. Het onderwijsarrangement is altijd gestoeld op integraliteit tussen alle ontwikkelingsgebieden; cognitief, sociaal-emotioneel, gedrag, (en burgerschapsvorming). Het is dan ook van belang dat scholen op elk van deze gebieden gedegen kennis voorhanden hebben.

- **Huidige situatie:**
  - De kennis en plannen zijn er
  - De zorgstructuur is goed
  - Er is veel ervaring in het schrijven en uitvoeren van plannen
- **Ontwikkel ambitie:**
  - waarborgen ondersteuning en behalen van doelen voor alle kinderen
  - uitbreiden zorg in school, voor zover nog ontoereikend (zie SOP)
  - betekenis van 'onze' SBO kennen en verder ontwikkelen binnen het SWV. Dit geldt voor de Intern Begeleiders, de directeurs, maar ook de medewerkers van het Samenwerkingsverband.

- Borgen van datgene wat werkbaar is; datgene houden waar we goed in zijn.

10. Zorgvuldige overdracht van leerlingen.

Toelichting: Effectief onderwijs betekent ook dat leerlingen goed worden gevolgd en systematisch worden begeleid: vanaf het begin, tijdens hun verblijf op school (leerlingvolgsysteem) en aan het einde (warme overdracht). Het is belangrijk dat leerlingen met extra onderwijsbehoeften ook goed worden begeleid bij de overgang naar de school voor vo of (v)so, van voorschoolse voorzieningen naar het (speciaal) basisonderwijs en bij elke overgang binnen de school. Van scholen mag worden verwacht dat zij zorgen voor een 'warme' overdracht.

- Huidige situatie:

- Leerlingen worden "warm" overgedragen naar het Voortgezet Onderwijs. In het voortraject worden leerlingen waarbij twijfels zijn over de plaatsing "preventief" besproken.
- Van leerlingen die voor het eerst naar Beatrix de Burcht gaan, wordt het eerste rapport opgestuurd naar de basisschool waar het daarvoor heeft gezeten.

- Ontwikkel ambitie:

- Terugkoppeling vanuit VO delen met het team en dat gebruiken om te checken of ons onderwijs effectief was. Het is belangrijk te weten of het perspectief kloppend was. Ook fijn om als betrokken collega te weten hoe het gaat met een "oud-leerling".
- ParnasSys: graag dagelijks noteren relevante info in 1 document. zo worden acties overzichtelijk en helder.
- Interne overdracht: liever 1 plan dan 1 vaste begeleider
- Overdracht VO: van leerkracht -> docent/van leerkracht -> leerkracht, niet alleen op papier.
- nieuwe leerlingen (vooral crisisleerlingen): 1e werkadviezen voor de start en contact met de basisschool leerkracht. Ook op het niveau tussen leerkrachten sbo en bao.
- Overdracht door ouders naar nieuwe leerkracht uitwerken
- onderzoeken of mondelinge terugkoppeling naar het bao gewenst en haalbaar is

11. Betrokkenheid ouders en leerlingen.

Toelichting: Scholen die werk maken van onderwijs zien ouders/verzorgers vooral als partners bij de opvoeding en opleiding van hun leerlingen. Dat geldt des te meer voor leerlingen die zich in een kwetsbare positie bevinden. Een goede afstemming van de begeleiding op school en daarbuiten heeft een versterkende werking op de ontwikkeling van de leerling.

- Huidige situatie:

- Er zijn voldoende spreekavonden en adviesgesprekken
- leerlingbesprekingen worden met ouders en andere betrokkenen gevoerd. Waar nodig wordt ook de leerling (deels) uitgenodigd.
- Leerlingen waarvoor dat nodig is worden veel vaker besproken met ouders/verzorgers. In enkele gevallen is er dagelijks contact (telefonisch, mail, etc.)
- De leerkrachten gaan op huisbezoek. Bijna alle leerlingen worden voor de kerstvakantie bezocht.
- Onze visie op de rol van ouders is dat we samenwerken binnen de driehoek ouders-kind-school, waarbinnen een ieder zijn eigen verantwoordelijkheid heeft.

- Ontwikkel ambitie:

- Onze visie op de samenwerking nader uitwerken. Meer van hetzelfde doen, namelijk veel samenwerking/contact met ouders. En nieuwe initiatieven nemen als ouders meer in de school laten meekijken en denken waar het past binnen hun verantwoordelijkheid. Maar ook om hun begrip van hun kind binnen de school toe kan nemen.
- Wegen vinden om Ouders/verzorgers die buiten beeld blijven, toch te betrekken en motiveren in gesprek te blijven over hun kind.
- Hogere opkomst spreek- en ouderavonden, enquêtes, etc. door de gesprekken en bezoeken optimaal relevant te laten zijn.
- Daar waar het relevant is, specifiek helderheid creëren over verwachtingen wederzijds tussen school en ouders.

12. Expliciete interne ondersteuningsstructuur.

Toelichting: Voor het goed laten verlopen van de ondersteuning en de begeleiding van leerlingen is het belangrijk dat hulpbronnen aanwezig zijn rond de groepen en de leraren: de interne ondersteuningsstructuur.

- Huidige situatie:

- SBO Beatrix de Burcht is een speciale basisschool, met veel specialisaties en veel expertise.

- Ontwikkel ambitie:

- we kunnen nog meer gebruik maken van deze specialisaties en expertise.
- Leerkracht en leerling en ouders kunnen beter in hun kracht gezet worden.
- Faciliteiten die er zijn kunnen nog meer worden ingezet door meer tijd + ruimte + geld in te zetten. Scholing kan gericht worden ingezet op de ontwikkelambities van de school.
- Het 5-gelijke-dagen-model kan ruimte bieden voor verdere schoolontwikkeling.

13. Een effectief ondersteuningsteam.

Toelichting: Voor de organisatie van de hulp en advies van buiten de school hebben scholen een ondersteuningsteam. Ook ouders/verzorgers kunnen bij het ondersteuningsteam terecht voor informatie en advies.

- Huidige situatie:

- Ouders/verzorgers en in een aantal gevallen leerlingen, worden inmiddels structureel uitgenodigd bij leerlingbesprekingen. Ook daarbuiten is er veel contact en overleg tussen ouders/verzorgers en medewerkers van de school. De verschillende disciplines hebben hun eigen agenda daarbij. Medewerkers van Beatrix de Burcht zoeken expertise, hulp en ondersteuning bij elkaar, maar ook buiten de eigen organisatie. De verschillende disciplines houden de expertise in stand door het volgen van scholing. De school heeft een aantal tijdschriften van verschillende beroepsgroepen. Belangrijke, leerzame artikelen worden met elkaar gedeeld.

- Ontwikkel ambitie:

- Leerlingen kunnen nog meer betrokken worden bij leerlingenbespreking. Nog meer inzetten op eigenaarschap.
- Aandacht voor keten: school, thuis, externe partners. School moet altijd regie voeren op datgene dat op school gebeurt.

- Het ontwikkelde stappenplan/blauwdruk over hoe we afwegen welke leerling binnen Beatrix de Burcht geplaatst kunnen worden, verder uitontwikkelen en inzetten.
- Het is de ambitie om op het gebied van ondersteuning sterke partners te hebben, het liefst een beperkt aantal.
- Leren van en met elkaar met partners binnen het SWV vergroten.